



Klassikaal



Tweetallen



Individueel



1 à 2 uren



Studiefinanciering: Dat regel je zo!

Korte lesomschrijving

In de bovenbouw havo/vwo oriënteren leerlingen zich op vervolgopleidingen en kiezen ze een studie. Ze zetten stappen naar zelfstandigheid. Daar hoort bij dat ze inzicht krijgen in studiefinanciering en het straks zelf online kunnen regelen.

Deze les over studiefinanciering is gericht op 'empowerment' van de leerlingen: studeren draait om kennis, vaardigheid en verantwoordelijkheid. De focus ligt op de fase waarin de leerlingen nu zitten: de aanloop naar studiefinanciering.

Dit lespakket wordt met regelmaat 'ververst'. De meest recente versie wordt weergegeven op de website van DUO.

Leerdoelen

Aan het einde van de les heeft de leerling dit bereikt:

- Ik weet uit welke onderdelen studiefinanciering voor het hoger onderwijs bestaat;
- Ik weet dat ik studiefinanciering kan aanvragen in Mijn DUO;
- Ik weet wat ik kan krijgen, maar ook wat ik zelf moet betalen.

Tijd

De les wordt aangeboden in delen. In de les komen drie belangrijke onderwerpen aan bod.

1. Wat is studiefinanciering
2. Lenen voor je studie
3. Studiefinanciering aanvragen via Mijn DUO

Je kunt zelf kiezen welke onderwerpen je bespreekt en combineert tot een lespakket. Per onderdeel wordt de tijdsduur aangegeven.

Docentenhandleiding

- Klassikaal
- ▾ Tweetallen
- ▾ Individueel
- ↶ 1-2 lesuren



Benodigd materiaal

- Digibord.
- Een computer of tablet per twee leerlingen OF een geprint exemplaar van het werkblad per leerling.
- Toegang tot internet voor elk tweetal, kan ook via de smartphone.

Vorbereiding

- Neem de les goed door. In de notities onderaan elke dia staat voor jou als docent beschreven waar je op moet letten en wat je moet bespreken.
- Print de werkbladen voor de leerlingen (optioneel).

Extra informatie

Uitgebreide informatie is te vinden op de website duo.nl. Via hyperlinks op het werkblad kan de leerling meer lezen over het besproken onderwerp.

TIP

In het voortgezet onderwijs hebben scholieren van 18 jaar en ouder recht op tegemoetkoming scholieren. Kijk voor meer informatie op duo.nl (tinyurl.com/53mzp7pn).

Wat moet je doen?

1. Vertel dat deze les gaat over studiefinanciering voor het hoger onderwijs (2 min).
2. Prikkel de leerlingen met een paar quizvragen (5 min).
3. Bespreek de leerdoelen (2 min).
4. Laat een introductiefilmpje zien over wat studiefinanciering is (5 min).
5. Laat de leerlingen aan de slag gaan met opdracht 1 (8 min). Bespreek daarna de antwoorden (5 min).
6. Laat de leerlingen aan de slag gaan met opdracht 2 (8 min). Bespreek daarna de antwoorden (5 min).
7. Laat de leerlingen aan de slag gaan met opdracht 3 (5 min). Bespreek daarna de antwoorden (5 min).
8. Laat het filmpje zien. Studiefinanciering en rente. Hoe werkt het? (5 min).
9. Bespreek het aanvragen van studiefinanciering via Mijn DUO. (3 min).
10. Sluit af met de korte opdracht op het werkblad over de volgorde van aanvragen van studiefinanciering en reflecteer kort op de les (5 min).

Instap met quiz (8 minuten)

A blue slide titled 'Quiz!' with a background image of various European flags. The text on the slide asks: 'In welk land is het collegegeld voor 1 jaar (bachelor) het hoogst?' and lists four options: A. Duitsland, B. Engeland, C. Nederland, and D. Oostenrijk.

Quiz!

In welk land is het collegegeld voor 1 jaar (bachelor) het **hoogst**?

A. Duitsland
B. Engeland
C. Nederland
D. Oostenrijk

(In de Powerpointpresentatie is dit een verborgen pagina)

Vraag 1: In welk land is het collegegeld voor 1 jaar (bachelor) het hoogst?

(Juiste antwoord: B)

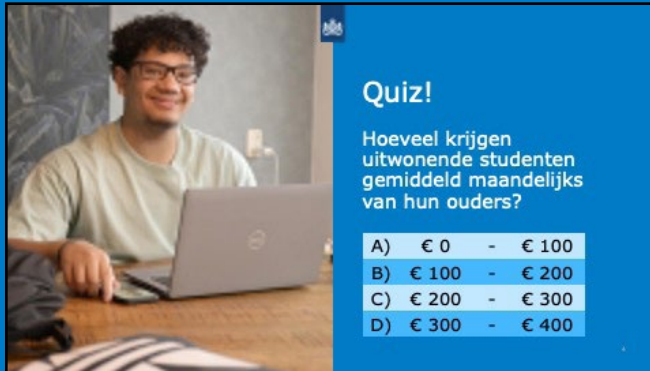
→ Deze vraag gaat over de hoogte van het collegegeld (het geld dat door de student moet worden betaald) in verschillende Europese landen.

De volgorde van laag naar hoog (bedragen 2022):

- Oostenrijk (geen collegegeld)
- Duitsland (meeste deelstaten gratis, semesterbeitrag €200 - €400)
- Nederland (€ 2.530); eerste jaar 50% (vanaf 2024-2025 komt deze korting te vervallen)
- Engeland (ongeveer £ 9.250 per jaar, rond de € 10.200)

De verschillen in Europa zijn groot, in sommige landen betaalt de overheid alles, in andere landen betaal je zelf aanzienlijk meer. Nederland is een 'middenmoter'.

→ Ga naar tinyurl.com/4nufep3h voor achtergrondinformatie.



Quiz!

Hoeveel krijgen uitwonende studenten gemiddeld maandelijks van hun ouders?

A)	€ 0	-	€ 100
B)	€ 100	-	€ 200
C)	€ 200	-	€ 300
D)	€ 300	-	€ 400

(In de Powerpointpresentatie is dit een verborgen pagina)



Quiz!

Je studeert en woont op kamers. Hoeveel ben je per jaar kwijt aan huur, vaste lasten en levensonderhoud (zonder collegegeld)?

A)	€ 0	-	€ 5.000
B)	€ 5.000	-	€ 10.000
C)	€ 10.000	-	€ 15.000
D)	Meer dan € 15.000		

(In de Powerpointpresentatie is dit een verborgen pagina)

Vraag 2: Hoeveel krijgen uitwonende studenten gemiddeld maandelijks van hun ouders?

(Juiste antwoord: D)

Op basis van een berekening door het Nibud uit 2021 is het bedrag gemiddeld: € 339,- per maand.

- 68% van de ouders draagt bij aan de studiekosten van hun kind.
- Thuiswonende studenten krijgen € 109,-.
- Dit bedrag is naast een eventuele bijdrage voor collegegeld, zorgverzekering of huur.

→ Ga naar tinyurl.com/bde4dm38 voor de onderbouwing.

Vraag 3: Je studeert en woont op kamers. Hoeveel ben je per jaar kwijt aan huur, vaste lasten en levensonderhoud (zonder collegegeld)?

(Juiste antwoord: C)

Op basis van gemiddelde bedragen: € 12.372 per jaar.

Per maand geeft de gemiddelde uitwonende student uit:

- Huur: € 426
- Boodschappen: € 173
- Studieboeken en -benodigdheden: € 49
- Vervoerskosten (naast het studentenreisproduct): € 72
- Ontspanning, uitgaan en sport: € 124
- Kleding en schoenen: € 53
- Zorgverzekering: € 115
- Telefoon: € 19

→ Ga naar tinyurl.com/bde4dm38 voor de onderbouwing.

Leerdoelen

- Je weet uit welke onderdelen studiefinanciering voor het hoger onderwijs bestaat.
- Je weet hoe je studiefinanciering aanvraagt in Mijn DUO.
- Je weet wat je kunt krijgen, maar ook wat je zelf moet (terug)betalen.



Wat is studiefinanciering?



Neem de leerdoelen door (2 minuten)

- Leg uit: Je hebt geld nodig om te studeren en de overheid geeft daarvoor studiefinanciering. Vandaag bespreken we uit welke onderdelen studiefinanciering bestaat en hoe je dit zelf kunt aanvragen en stopzetten. Aan het einde van de les weet je hoe je online zelf je studiefinanciering regelt.

Wat is studiefinanciering? (5 minuten)

- Laat het filmpje zien. Klik hiervoor op de YouTube afbeelding op de dia.

Opdracht 1 - Studiefinanciering

- › Werk in tweetallen
- › Gebruik de website duo.nl onderdeel 'Geld voor school en studie'
- › Schrijf je antwoorden op het werkblad



Opdracht 1: Studiefinanciering

- Aandachtspunten voor de docent:
 - De leerlingen werken samen in tweetallen.
 - Ze hebben 8 minuten de tijd om de vragen van opdracht 1 te maken.
 - Bespreek de antwoorden klassikaal na.

Opdracht 1 - Studiefinanciering

- A. Vanaf welke leeftijd ontvang je studiefinanciering in het hoger onderwijs?

Antwoord

Vanaf 1 september, de start van het collegejaar. Het maakt daarbij niet uit hoe oud je bent.

- B. Afhankelijk van je opleiding en situatie kun je verschillende onderdelen van studiefinanciering krijgen. Welke onderdelen zijn dat in het hoger onderwijs? En hoeveel jaar heb je recht op elk onderdeel bij een 4-jarige studie?

Antwoord

- Basisbeurs: 4 jaar
- Aanvullende beurs: 4 jaar
- Studentenreisproduct: 5 jaar
- Lening: 7 jaar
- Collegegeldkrediet: 7 jaar

Opdracht 1 - Studiefinanciering

- C. Welke van de onderdelen bij vraag B is afhankelijk van het inkomen van je ouders?

Antwoord

Aanvullende beurs

- D. Aan je studentenreisproduct zijn keuzes en voorwaarden verbonden. Je kunt kiezen voor een week- of weekendabonnement. Welke dagen van de week kun je de abonnementen gebruiken?

Antwoord

- Weekendabonnement: vrijdagmiddag t/m zondag vrij reizen, maandag t/m vrijdagpogend korting.
- Weekabonnement: maandag t/m vrijdag vrij reizen, zaterdag en zondag korting.

Antwoorden opdracht 1 A+B (5 minuten voor de nabespreking)

De antwoorden worden na het klikken op de knop 'Antwoord' zichtbaar op de dia.

Vraag 1A:

Vanaf 1 september, de start van het collegejaar. Voor een studie in het hoger onderwijs maakt het niet uit hoe oud je bent. Ga naar tinyurl.com/yusd27bn.

Vraag 1B:

Basisbeurs: 4 jaar
Aanvullende beurs: 4 jaar
Studentenreisproduct: 5 jaar
Lening: 7 jaar
Collegegeldkrediet: 7 jaar

→ Ga naar tinyurl.com/nk9r4t2x voor aanvullende informatie.

Antwoorden opdracht 1 C+D

Vraag 1C:

De aanvullende beurs. Ga naar tinyurl.com/yc2egknx.

TIP

Vraag de aanvullende beurs altijd aan. DUO berekent dan elk jaar of er recht op is.

Vraag 1D:

- Weekendabonnement: vrij reizen vrijdagmiddag t/m zondag (vrijdag 12.00 uur tot maandag 04.00 uur) en met korting maandag t/m vrijdag (behalve dinsdag t/m vrijdag vóór 09.00 uur, dan betaal je het volle tarief).
- Weekabonnement: maandag t/m vrijdag vrij reizen (maandag 04.00 uur tot zaterdag 04.00 uur) en met korting op zaterdag en zondag zaterdag om 04.00 uur tot maandag 04.00 uur).

→ Ga naar tinyurl.com/h5cf9r3c voor volledige informatie.

Opdracht 1 - Studiefinanciering

- E. Ben je klaar met studeren? Dan heb je geen recht meer op het studentenreisproduct en moet je dat zelf stopzetten. Wat zijn de gevolgen als je dit te laat doet en er wel mee reist?

Je krijgt een boete per halve maand dat je er mee gereisd hebt. De 1e maand € 89,54 per halve maand, daarna € 179,10 per halve maand.

Antwoord

Antwoorden opdracht 1 E

Zet je het studentenreisproduct te laat stop, dan krijg je de 1e maand een boete van € 89,54 per halve maand. Daarna stijgt de boete tot € 179,10 per halve kalendermaand. Je krijgt alleen een ov-boete als je met je studentenreisproduct reist, terwijl je er geen recht meer op hebt.

→ Meer weten? Ga naar tinyurl.com/8dmufxue.

Opdracht 2 – Wat kun je krijgen? Reken het uit.

- > Vul de rekenhulp voor jezelf in.
- > Gebruik de rekenhulp via duo.nl:
 - Blauwe blok onderaan de pagina
 - Service
 - Rekenhulpen
 - Rekenhulp studiefinanciering
- > Gebruik de gegevens uit het **voorbeeld**.
- > Je eindigt in de rekenhulp bij stap 2. Laat de rekenhulp daarna open staan voor opdracht 3.



Aandachtspunten voor de docent:

- De leerlingen werken individueel.
- Ze hebben 8 minuten de tijd om de rekenhulp in te vullen.
- Het is handig de rekenhulp van tevoren zelf een keer in te vullen zodat je een idee hebt van de stappen en wat moet worden ingevuld.
- Klik op de knop 'voorbeeld', op de dia, om te laten zien welke bedragen ze moeten invullen. Deze bedragen staan ook op hun werkblad. Daarnaast gebruik je de landelijke gemiddelden.

Met de rekenhulp kun je berekenen hoeveel geld je nodig hebt voor je studie. Je maakt een berekening voor jezelf. Ga uit van de onderstaande bedragen.

Je start na de zomer met een 4-jarige hbo-opleiding aan De Haagse Hogeschool. Je houdt jouw bijbaan waarmee je € 300,- in de maand verdient en je ouders dragen elke maand € 75,- bij. Je huurt een studentenwoning voor € 585,- per maand en ontvangt 86,- huurtoeslag. Het collegegeld voor 2024-2025 bedraagt € 2.530,- per maand is dat € 211,-.



Terug

Antwoorden opdracht 2 A+B (5 minuten voor de nabespreking)

De antwoorden worden na het klikken op de knop 'Antwoord' zichtbaar op de dia.

Vraag 2A:

Volgens de berekening zijn de maandelijkse kosten: € 1.459,-.

Vraag 2B:

Mogelijke inkomsten uit baan + ouders + zorgtoeslag + huurtoeslag: € 615,-.

Vertel dat studenten zelf de toeslagen moeten aanvragen bij de belastingdienst.

Opdracht 2 – Wat kun je krijgen? Reken het uit.

A. Wat zijn de maandelijkse kosten?

Maandelijkse kosten: € 1.459,-

Antwoord

Opdracht 2 – Wat kun je krijgen? Reken het uit.

C. Wat is het tekort?

Het tekort is: € 844,-

Antwoord

D. Bereken nu de studiefinanciering met de gegevens op je werkblad

De basisbeurs is: € 466,69
De aanvullende beurs is: € 109,24

Antwoord

Antwoorden opdracht 2 C+D

Vraag 2C:

Het tekort is: € 844,-.

Vraag 2D:

De basisbeurs is € 466,69

De aanvullende beurs is € 109,24.

Totaal per maand € 575,93

→ Spoor de leerlingen aan om thuis, eventueel met ouders, de rekenhulp nog een keer in te vullen met de eigen gegevens. Zo krijgen ze een reëel beeld van hun studiekosten en studiefinanciering.

Opdracht 3 – Lenen voor je studie

- › Werk individueel
- › Schrijf je antwoorden op het werkblad
- › Vanaf vraag 3B ga je verder in de rekenhulp met Terugbetalen



Opdracht 3 - Lenen voor je studie (5 minuten)

Aandachtspunten voor de docent:

- De leerlingen werken zelfstandig aan de opdracht.
- Ze hebben 5 minuten de tijd om de vragen van opdracht 3 te maken.
- De invulijst met onderdelen van de studiefinanciering die ze nodig hebben bij vraag 3A staat op hun werkblad.
- Bespreek de antwoorden klassikaal na.

Opdracht 3 – Lenen voor je studie

- A. Bekijk de **invulijst** op je werkblad. Welke onderdelen moet je terugbetalen als je een diploma haalt?

Antwoord

De lening en het collegegeldkrediet. De rest is een gift als je binnen 10 jaar een diploma haalt.

- B. Je gaat voor deze vraag verder met de rekenhulp van opdracht 2 die je open hebt laten staan. Je leent het bedrag dat je volgens de rekenhulp nog nodig hebt. Hoe hoog is dat bedrag per maand?

Antwoord

*Lening per maand:
€ 268,07*

Antwoorden opdracht 3 A+B (5 minuten voor de nabespreking)

De antwoorden worden na het klikken op de knop 'Antwoord' zichtbaar op de dia.

Vraag 3A (de invulijst met onderdelen van de studiefinanciering kun je erbij pakken met de knop 'invulijst' op de dia):

De lening en het collegegeldkrediet moet je terugbetalen. De overige onderdelen worden een gift als je binnen 10 jaar een diploma haalt.

Vraag 3B (ga verder met de reeds geopende rekenhulp):
€ 268,07 per maand.

TIP Kijk op de site voor de informatie over de onderdelen (<https://www.dso.nl/particulier/studiefinanciering/waar:bestaat.het.vullijst>)

- A. Bekijk het schema. Vul per onderdeel in of je het moet terugbetalen als je een diploma haalt.

Onderdeel	
1. Basisbeurs	
2. Aanvullende beurs	
3. Studentenreisproduct	
4. Lening	
5. Collegegeldkrediet	

Terug

Opdracht 3 – Lenen voor je studie

C. Wat is de schuld na afronden van een 4-jarige studie?

Totale schuld bij afronding van de studie: € 12.867,36

Antwoord

D. Ga verder met de bedragen uit opdracht B. Hoe ziet de terugbetaling van de studieschuld eruit? De rekenhulp gaat er standaard vanuit dat je € 38.400 per jaar verdient en in 35 jaar terugbetaalt. Kies het hoogste rentepercentage.

Terugbetaling in ongeveer 22 jaar. Het bedrag per maand is € 48,61

Antwoord

Antwoorden opdracht 3 C+D (5 minuten voor de nabespreking)

Vraag 3C:

De totale schuld na een 4-jarige studie is € 12.867,36.

Vraag 3D:

Terugbetaling per maand is € 48,61. Je lost je schuld af in ongeveer 22 jaar, afhankelijk van je rentepercentage.

Studiefinanciering en rente



Studiefinanciering en rente (3 minuten)

→ Laat het filmpje zien. Klik hiervoor op de YouTube afbeelding op de dia. Wijs erop dat op het werkblad naar het filmpje wordt verwezen, zodat de studenten het later nog een keer kunnen bekijken.

Stellingen (5 minuten)

→ Studenten beantwoorden drie stellingen over studiefinanciering en rente. De studenten antwoorden met 'waar' of 'niet waar'. Zo wordt duidelijk wat de student al weet over studiefinanciering.

<p>Stelling: In Nederland is de studietoelagen voor de meeste studenten niet voldoende om de studietoelagen te betalen.</p> <p>Waar Niet waar</p>	<p>Antwoord: niet waar</p> <p>De meeste studenten krijgen een toelagen van maximaal € 10.000 per jaar. Dit is niet voldoende om de studietoelagen te betalen. De meeste studenten moeten dus nog meer geld lenen of verdienen om hun studietoelagen te betalen.</p>
<p>Stelling: Door de rente op je lening wordt je studietoelagen steeds minder hoog.</p> <p>Waar Niet waar</p>	<p>Antwoord: waar</p> <p>Als je lenen, betaal je een rente op je lening. Dit betekent dat de totale lening steeds groter wordt. Hierdoor wordt de studietoelagen steeds minder hoog.</p>
<p>Stelling: Het rentepercentage op je studietoelagen is lager dan het rentepercentage op je lening.</p> <p>Waar Niet waar</p>	<p>Antwoord: niet waar</p> <p>Het rentepercentage op je studietoelagen is lager dan het rentepercentage op je lening. Dit betekent dat de totale lening steeds groter wordt. Hierdoor wordt de studietoelagen steeds minder hoog.</p>



Studiefinanciering aanvragen via Mijn DUO (5 minuten)

- Leg uit: Alles wat te maken heeft met studiefinanciering regel je online in Mijn DUO, zoals: aanvragen, wijzigen, stopzetten en raadplegen. Je gaat Mijn DUO vaak gebruiken. In dit filmpje zie je hoe het werkt.
- Laat het filmpje zien (klik op de afbeelding om het filmpje te starten). Wijs erop dat in het werkblad naar het filmpje wordt verwezen, zodat de leerlingen het later nog een keer kunnen bekijken.
- Benadruk dat de leerling een DigiD met sms-controle of de DigiD app nodig heeft om in te loggen in Mijn DUO.

Tot slot: zelf aan de slag!

- › Bekijk de opdracht op je werkblad.
- › Raad de plaatjes en zet ze in de juiste volgorde.
- › Ga thuis aan de slag met je eigen situatie!

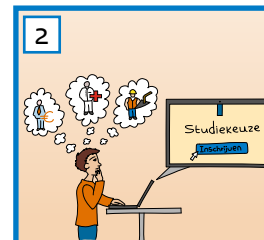
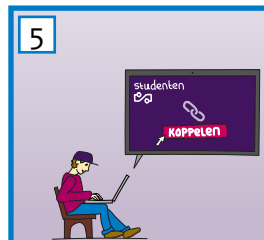
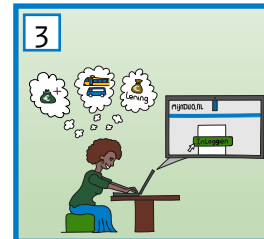
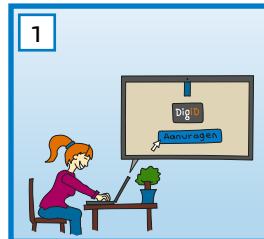
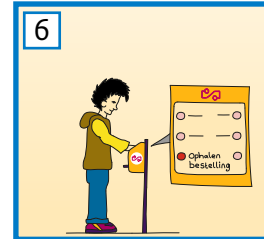
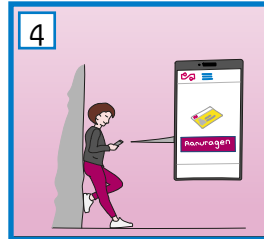


30

Afsluiting (5 minuten)

- De opdracht met plaatjes kun je er bij pakken met de knop 'opdracht' op de dia.
- Laat de leerlingen de opdracht maken door de plaatjes te raden en in de juiste volgorde te zetten.
- De antwoorden kun je nabespreken met behulp van de volgende dia.

Volgorde:



1: Studiekeuze maken en inschrijven bij de studie

2: DigiD aanvragen

3: Studiefinanciering & studentenreisproduct aanvragen bij DUO

4: Persoonlijke ov-chipkaart aanvragen

5: Studentenreisproduct koppelen aan persoonlijke ov-chipkaart

6: Studentenreisproduct ophalen bij een ophaalautomaat

Nabespreken antwoorden

- De nummering van de plaatjes wordt na 1 muisklik zichtbaar door middel van een animatie.
- Praat kort na met de studenten:
 - Wat heb je geleerd?
 - Spoor hen aan zo snel mogelijk te kijken waar ze zelf recht op hebben, eventueel samen met hun ouders.
 - Laat ze het werkblad meenemen als naslag.



Meer weten?

✓ Volg @duostudent op je socials!



✓ DUO website > duo.nl

✓ DUO bellen > 050 599 77 55

✓ DUO bezoeken > op afspraak, zie tinyurl.com/22mxjk6n

28

Hoe bereik je DUO? (1 minuut)

→ Leg uit: heb je nog vragen? Stel ze nu aan mij, ga langs bij de decaan (of een andere contactpersoon binnen de school) of neem contact op met DUO.